

ข้าว

ชื่อไทย : ข้าว

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : RICE

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Oryza sativa*

โดย นายพหล รักสำราจ

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมการผลิตข้าว

ต้นทุน/ผลตอบแทน/กลุ่ม					
รายการ	ต้นทุน ผันแปร	ต้นทุน คงที่	ต้นทุน ต่อไร่	ต้นทุน ต่อ กก.	ผลผลิต (กก.ต่อไร่)
นาปี (59/60)	3,155.10	766.37	3,921.47	9.61	430
นาปรัง (ปี 60)	3,817.28	1,031.46	4,847.74	7.35	666

สถิติการผลิต *						
รายการ	นาปี			นาปรัง		
	57/58	58/59	59/60	58	59	60
จำนวนผู้ปลูก (ล้านครัวเรือน)	3.72	3.70	3.71	0.49	0.28	0.52
พื้นที่ปลูก (ล้านไร่)	61.74	58.06	58.43	10.71	6.06	9.80
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	439	419	435	626	623	653
ผลผลิตรวม (ล้านตัน)	27.11	24.31	25.41	6.70	3.78	6.40

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี 2560/61
มีเป้าหมายเพื่อให้อุปทานสมดุลกับอุปสงค์ ที่ปริมาณ 29.50 ล้านตันข้าวเปลือก แบ่งออกเป็น
นาปี ปริมาณการผลิต 24.34 ล้านตัน และนาปรัง ปริมาณการผลิต 5.16 ล้านตัน

ราคาข้าวเปลือกเจ้า ความชื้น 15 % ที่เกษตรกรขายได้ (บาท/เกวียน) *												
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2558	7,895	7,873	7,723	7,607	7,674	7,624	8,029	8,121	7,614	7,676	7,698	7,541
2559	7,663	7,900	7,773	7,727	8,074	8,452	8,670	8,735	7,999	7,487	7,057	7,272
2560	7,517	7,358	7,478	7,551	7,664	8,195	8,84	7,776	7,632	7,358	8,028	8,223

ร้อยละผลผลิตข้าว ปีการเพาะปลูก 2561/62																	
ฤดูกาล ผลิต	2561											2562					
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
นาปี								3.07	5.94	8.08	64.81	12.78	3.43	1.23	3.43	0.36	
นาปรัง 60		10.38	29.71	28.48	15.56	6.58	5.20	2.41	1.24	0.44							

ส่งออก *			ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย *			นำเข้า *		
ปี	ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ได้เปรียบ	เสียเปรียบ		ปี	ปริมาณ (ล้านตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
58	9.79	155,912	● ข้าวไทยโดยเฉพาะข้าวหอมมะลิได้รับการยอมรับว่าเป็นข้าวคุณภาพดี			58	26.89	530.53
59	9.88	154,433				59	14.63	333.92
60	11.63	174,503	● ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง			60	19.50	472.49
ข้อมูลเดือนธันวาคม 2560						ข้อมูลเดือนธันวาคม 2560		
ประเทศคู่ค้าของไทย*			ประเทศผู้ผลิตสำคัญ **			ประเทศผู้นำเข้าสำคัญของโลก*		
ปริมาณ (ล้านตัน)			ผลผลิต (ล้านตันข้าวสาร)			ผลผลิต (ล้านตันข้าวสาร)		
1. เบนิน	1.811		1. จีน	146.0		1. จีน	5.3	
2. จีน	1.200		2. อินเดีย	107.5		2. ไนจีเรีย	1.9	
3. แอฟริกาใต้	0.775		3. อินโดนีเซีย	37.0		3. สหภาพยุโรป	1.7	
4. แคนาดา	0.745		4. บังกลาเทศ	33.0		4. ซาอุดีอาระเบีย	2.3	
5. บังกลาเทศ	0.550		5. เวียดนาม	28.5		5. ฟิลิปปินส์	1.3	
ข้อมูลเดือนธันวาคม 2560			6. ไทย	20.4		6. อินโดนีเซีย	1.5	
ข้อมูลเดือนธันวาคม 2560			ข้อมูลเดือนธันวาคม 2560			ข้อมูลเดือนธันวาคม 2560		

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<ol style="list-style-type: none"> 1. ประเทศไทยมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกข้าว และมีพันธุ์ข้าวที่หลากหลายเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ 2. สามารถปลูกข้าวได้ตลอดทั้งปี ทั้งข้าวนาปีและนาปรัง จึงมีผลผลิตออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่อง 3. ประเทศไทยมีผู้ประกอบการที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการแปรรูปสภาพและการส่งออกสูง ทำให้สามารถผลิตข้าวคุณภาพดี ส่งออกตามความต้องการของแต่ละประเทศได้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาระบบชลประทานยังมีข้อจำกัด 2. ประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรต่ำ เนื่องจากพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน และสภาพดินมีปัญหาเสื่อมโทรม เกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี การกระจายเมล็ดพันธุ์คุณภาพดีไปสู่เกษตรกรไม่ทั่วถึง เกษตรกรใช้เทคโนโลยีการผลิตไม่เหมาะสม มีต้นทุนการผลิตสูง 3. การนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติมีน้อย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดพื้นที่ปลูกข้าวที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินการตามนโยบายและมาตรการได้ตามเป้าหมาย 2. ส่งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาข้อมูลประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดของประเทศจีน เวียดนาม 3. เพิ่มระบบชลประทานให้เพียงพอกับพื้นที่การเกษตร 4. เพิ่มขีดความสามารถของภาครัฐในการผลิตหรือจัดหาเมล็ดพันธุ์ดี 5. ปรับโครงสร้างการผลิตในประเทศ เพื่อรองรับการปรับตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 6. ส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการผลิตข้าว GAP อย่างเป็นระบบทั้งข้าวเปลือกและข้าวสารที่มีสัญลักษณ์ Q เช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวอินทรีย์ 7. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีในการผลิตอย่างเหมาะสม

